

Partnerskap E16 verksamhetsberättelse 2022

Under året som gått har Partnerskap E16 på olika sätt arbetat för att främja och stärka utvecklingen längs E16. Nedan beskrivs de större aktiviteter, processer och påverkansarbete som utförts under 2022.

1. Nationell plan för Transportinfrastrukturen 2022–2033

I början av året var det stort fokus att via Infram (Infrastruktur för framtiden) färdigställa stråkens (Bergslagsbanan, Bergslagsdiagonalen, Dalabanen och E16) samlade remissvar på Trafikverkets åtgärdsplanförslag inför regeringens beslut om Nationell plan för Transportinfrastrukturen för 2022-2033.

Att ta fram en Nationell plan för transportinfrastrukturen är en lång process. Under våren 2021 analyserades Infrastrukturpropositionen och inspel från Trafikverket rörande denna. Under sommaren och tidig höst 2021 analyserades Riksdagens åtgärdsplanedirektiv till Trafikverket. Båda analyserna delgavs till samtliga partnerskap inom Infram. Trafikverkets åtgärdsplaneförslag presenterades 211130, samtidigt remitterades förslaget. Under december 2021 och januari 2022 arbetade som nämns ovan Infram med förslag på remissvar vilket levererades till kommunerna för eventuella synpunkter 220104. Slutligt svar underskrivet av respektive stråks ordförande skickades till Regeringskansliet 220223.

När vi fick ta del av Trafikverket förslag till Åtgärdsplan kunde vi konstatera att trots den mycket stora satsningen, 799 miljarder under planperioden, ändå saknas medel för att kunna åstadkomma det som behövs göras i det svenska väg- och järnvägsnätet. Generellt sett tilldelades järnväg betydligt större medel än väg. Endast två nya vägobjekt i Sverige kom med i förslaget, E4 förbifart Skellefteå och E14 Blåberget – Matfors. Trots att regeringen under processen varit tydlig med att "lagt kort ligger" så var det 9 plus 6 objekt som har fått sin finansiering förskjuten till efter planperioden. Däribland finansieringen för etapp 2-3 mellan Borlänge-Djurås. Partnerskapet var då tydliga med att påtala att Borlänge-Djurås var byggstartat och att hela projektet behövde inrymmas i den beslutade nationella planen. Detta gjordes bland annat till Trafikverket, trafikutskottet och i media.

1.1 Yrkanden som E16 gjorde via Inframs remissvar på nationell plan

- Planeringsramen utökas med 10 procent för att möjliggöra fler viktiga investeringar även i Sveriges midja.
- Att etapperna 2 och 3 av det i nu gällande plan namngivna objektet Borlänge - Djurås inryms i sin helhet i den nya planen.
- Att Förbifart Yttermalung i sin helhet inryms i den nya nationella planen.

- Mötesseparering av Faluns östra infart, Lönnemossa - Klingvägen, inryms i den nya planen.
- Mötesseparering öster och väster om Hofors.
- Kortsiktigt finns ett stort behov av att höja standarden på E16 mellan Lekvattnet och Kongsvinger. Långsiktigt bör en ny gränsövergång mellan Torsby – Kongsvinger prioriteras.
- Investeringar i förbifart Falu tätort, den så kallade Lugnetleden/Hanröleden.

Till grund för dessa yrkanden låg den prioriteringslista av objekt som partnerskapet beslutade under 2021. Dessa åtgärder hade även tidigare kommunicerats till samhällsplaneringscheferna i både Region Mitt och Region Väst på Trafikverket.

220607 fastställde regeringen den nationella planen för transportinfrastruktur för perioden 2022–2033.

1.2 Utfall nationell transportplan 2022-2033

- Regeringens beslut innebär att fördelningen av medel fördelas 80 % järnväg och 20 % väg. Förra planen 75 % - 25 %. *(Endast 1 nytt föreslaget vägobjekt kom med i den beslutade nationella planen för 2022-2033)*
- Regeringens beslut innebär att ERTMS (det nya Europeiska signalsystemet) får betydligt mindre medel än i Trafikverkets förslag.
- Regeringens beslut innebär också byggstartsbeslut för 2022-2024.
- Trafikverket föredrog vid mötet 220826 med alla fyra stråken det de visste så långt.

1.2.1 Utfall för E16 i nationell transportplan 2022-2033

Åtgärd	I plan 2022-2033	Partnerskap E16 prioritering	Kommentar
Gränsövergång vid norska gränsen		Utredning om framtida gränsövergång	I samarbete med Norge
Förbi Yttermalung	Önskad av TRV vid 10% utökat anslag	A-prioritering	Ny sträckning

Mockfjärd – Djurås		B-prioritering	Mittseparering
Djurås – Borlänge N (Mellsta)	Etapp 2 och 3	A-prioritering enligt remissvar	Ny sträckning
Cirkulationsplats E16/Lv293		A-prioritering	Signalreglerad
Västra Hosjö – Lönnessåsa	Önskad av TRV vid 10% utökat anslag	A-prioritering	Mittseparering
Engelsfors – Väster Hofors		B-prioritering	Mittseparering
Öster Hofors – Tpl Tegelbruket (Storvik)		B-prioritering	Mittseparering

Den nya regeringen som tillträdde hösten 2022 har aviserat ändringar av de beslut som togs rörande den Nationella planen för transportinfrastruktur för 2022-2033. Bland annat kommer inte utbyggnaden av de nya stambanorna att ske på det sätt som tidigare beslutats. En omföring av medel från underhåll av järnvägsinfrastruktur till väginfrastruktur (baserat på att Trafikverket inte kan genomföra dessa arbeten) kommer också att ske. Om, och i så fall hur, dessa ändringar kommer att påverka E16 är inte tydliggjort.

Det är viktigt att, oavsett om medel tilldelats eller inte i den Nationella planen för 2022–2033 till de satsningar vi önskar ska genomföras på Inframs fyra stråk, är vi mycket tydliga med vad vi vill ska ske. Detta lägger grund för fortsatt påverkansarbete inför nästa Nationella plan (2026–2037).

Trafikverket tog under sommaren och hösten fram ett [PM](#) som beskriver skillnaden mellan Trafikverkets åtgärdsförslag och regeringens beslut. Detta levererades i oktober. I [Bilaga 1](#) till denna PM beskrivs de tidsmässiga och ekonomiska förutsättningar för respektive objekt.

2. Förlängning av E16 genom Finland

Partnerskapet jobbar tillsammans med Rauma kommun om att få en förlängning av E16 till Finland. En mindre delegation från Partnerskapet besökte tillsammans med ett par representanter från Gävle hamn och Gävle kommun Rauma under sommaren 2022.

Vi hade inför mötet föreslagit en lämplig sträckning genom Finland till stor del baserat på deras befintliga väg 15. Rauma kommun hade inför vår träff utförligt utrett förslaget och mobiliserat idén med samtliga berörda kommuner, deras Trafikverk och ministeriet som samtliga är positiva till arbetet.

I Sverige har vi haft dialog med Trafikverket som är positivt inställda till att göra den sista förlängningen av E16 i Sverige till Gävle hamn (avslutas idag E16 vid trafikplats E4) om Finland ansöker om en förlängning av E16, vilket de avser göra under hösten 2024.

3. Samråd- och styrgruppsmöten för Mellsta-Djurås

Partnerskapet har fortsatt deltagit på Trafikverkets samråd- och styrgruppsmöten för sträckan Borlänge-Djurås. Under 2022 har möten haft en annan karaktär av mer information för att upprätthålla dialogen.

4. Åtgärdsvalsstudie (ÅVS) Djurås – Malung

Partnerskap E16 har varit starkt pådrivande att åtgärdsvalsstudien (ÅVS) Djurås – Malung skulle genomföras innan processen mot ny nationell infrastrukturplan påbörjade. Vi har också varit delaktiga i de workshop som Trafikverket anordnat. ÅVS:en presenterades under våren 2022.

5. Rapporter

Under vinter 2021/2022 anlitate vi Högskolan Dalarna för att analysera om trafikflöden hade förändrats på E16 efter hastighetssänkningar. Detta gjordes genom att analysera data från hastighetskameror längs sträckan och andra möjliga vägar där trafik kunde förflyttats som Rv66. Datan kom från mätningar som registrerades under vår och höst 2019 – 2021.

Det hade skett en minskning av trafiken på E16 och en liten minskning av trafikflödet på Rv66. Flera parametrar bedömdes påverka resultat såsom pandemin, trasiga kameror m.m. Vilket gjorde att de var svårt att dra några validerade slutsatser om vad trafikminskningen berodde och om de hade påverkats av hastighetsnedsättningarna.

Under hösten 2022 har vi påbörjat en funktions- och tillståndsbeskrivning av Lugnet/Hanröleden förbi Falun. Rapporten är i princip färdig men vi inväntar Swecos trafikflödesanalys beställd av Fortifikationsverkets för eventuella justeringar av underlaget.

Påverkansarbete – en starkare gemensam röst

6. Infram – Infrastruktur för framtiden

Infram är ett samarbete mellan de fyra infrastrukturstråken E16, Bergslagsdiagonalen, Bergslagsbanan och Dalabanan. Tillsammans passerar stråken genom 7 regioner och 38 kommuner med 1,2 miljoner invånare. Gemensamt arbetar vi för strategiska satsningar på väg- och järnvägsnätet i Bergslagen och i Sveriges midja. Hela 40 procent av Sveriges export är beroende av väl fungerande transport i Bergslagen. Genom att jobba tillsammans blir vi starka och har goda möjligheter att påverka framtidens flöden och infrastrukturinvesteringar.

6.1 Påverkansaktiviteter

6.1.1 Infram-dagarna

Under 2022 arrangerades två Infram-dagar. 220311 var temat "Hur kan vi tillsammans jobba för mer hållbara persontransporter i Sveriges midja?". 221014 var temat "Vilka nya krav kommer industrivitalisering, nyindustrietablering och återetablering att ställa på godstransporter, persontransporter och fysisk infrastruktur i Sveriges midja?"

Vid båda tillfällena var det mycket intressanta föredragshållare som lockade en publik på över 100 personer per gång. Arrangemangen kunde, i och med släppta pandemirestriktioner, genomföras också med publik på plats parallellt med den digitala sändningen. Konstateras kan att s.k. hybridlösningar med publik både på plats och via digitala lösningar kommer att vara en nödvändighet och möjlighet framöver. Med stor sannolikhet har vi på detta sätt fångat publik som annars inte skulle haft möjlighet att medverka, till exempel Riksdagsledamöter.

6.1.2 Transportforum

Transportforum är en årligen återkommande konferens för transportsektorn arrangerad av VTI. Årets konferens hade flyttats från januari till juni pga. pandemin. Konferensen besöks av politik, näringsliv, myndigheter, regioner, kommuner och andra organisationer.

Infram och stråken deltog på Transportforum och hade en monter alldeles bredvid Trafikverket och Regeringskansliet.

Detta möjliggjorde bland annat samtal med Infrastrukturminister Tomas Enerot och hans kollegor i vår monter där vi kunde presentera våra stråk och vad vi gör. Infram fick även en 5 minuters "speeddating" med Tomas Enerot där vi framförde behovet av bra transporter och transportinfrastruktur i Sveriges midja.

Vi hade många besök i montern, många gillade benämningen "Sveriges midja". Konferensen innehöll många bra föredrag under de två dagarna.

Rekommenderas ett besök vid nästa Transportforum 17-18 januari 2024.

6.1.3 Kommun- och företagsbesök

För att bedriva ett effektivt påverkansarbete har Infram under 2022 besökt några av våra kommuner och framstående företag i dessa. Vårt påverkansarbete ska i grunden baseras på de behov och önskemål näringsliv och samhälle har rörande transporter och transportinfrastruktur. Argument som baseras på dessa behov och krav blir kraftfulla och svårmotsagda när de förs fram som grund för investeringar.

6.2 Fortsatt arbete inom Infram

I november 2022 genomfördes ett möte med de fyra stråkens ordföranden. Fokus vid mötet var att diskutera hur Inframs arbete skulle utvecklas och drivas framåt med stråken som bas.

Bland annat:

- Beslutades att om nya stråk önskar bli en del av Infram ska denna fråga tas till de fyra stråkens ordföranden för beslut om så ska ske eller ej.
- Diskuterades om man ska kunna vara medlem i Infram utan att vara medlem i partnerskap/intresseorganisation (sådana önskemål har framförts)?
 - Beslutades att kansliet (Eva, Sofia och Mats) får i uppdrag att undersöka hur andra intresseorganisationer gjort för att möjliggöra medlemskap, tex medlemsavgifter och därefter ta fram ett förslag för stråkens ordförandens beslut.
- Diskuterades var Infram ska synas. Också fortsättningsvis på Inframdagen, i Almedalen och på Transportforum. Om möjligt också i andra lämpliga forum, tex om kommuner har aktiviteter.

Under 2023 kommer näringslivet erbjudas möjlighet att bli medlemmar i infram.

7. Kraftsamling kring möjligheter till utbygg fossilfri ladd- och tankinfrastruktur

År 2045 ska Sverige vara klimatneutralt. Elektrifiering och andra förnybara drivmedel är en del av lösningen för att minska utsläppen från inrikestransporter. Sommaren 2022 beviljade Energimyndigheten finansiering ladd- och vätgastankstation till ett värde av ca 1,4 miljarder runt om i Sverige. Avgörande för de som fått sina ansökningar beviljade var hur långt aktörerna kommit i förberedelserna, exempelvis vad det gäller tillståndsansökningar och

elnätsförstärkning. För att stärka våra möjligheter att ta del av medel vid en framtida utlysning kommer vi redan nu samla de kommuner som önskar delta längs våra stråk och påbörja förberedelserna.

Tillsammans kan vi peka ut de strategiska platserna, fylla de vita fläckarna på kartan och stärka våra stråks attraktivitet med väl utbyggd ladd- tankinfrastruktur för gods- och persontrafik. Infram bjöd in sina samtliga kommuner till ett första digitalt information- och inspirationsmöte den 8 dec 2022, arbetet med en eventuell gemensam ansökan, information och kunskapsutbyte fortsätter under 2023.

8. Möten för Partnerskap E16

Partnerskapets ledningsgrupp har under 2022 haft sex digitala teammöten och ett fysiskt rådslag som genomfördes den 20 maj med ca 20 deltagare. En delegation från Trafikutskottet besökte även E16's rådslag.

Under 2022 tog vi fram förslag till stadgar för att ge en tydligare struktur åt Partnerskapets verksamhet och befogenheter.

9. Ledningsgrupp och personal

9.1 Partnerskap E16:s ledningsgrupp 2022 bestod av:

- Jan Bohman, (S) ordförande Partnerskap E16 och kommunstyrelsens ordförande i Borlänge
- Hans Unander, (S) kommunstyrelsens ordförande i Malung-Sälen
- Erik Holmestig, (C) kommunalråd i Gävle
- Peter Jonsson, (S) kommunstyrelsens ordförande Torsby
- Joakim Storck (C) kommunstyrelsens ordförande i Falun
- Fredrik Jarl (C) kommunstyrelsens ordförande i Gagnef
- Linda-Maria Antilla/Kenneth Axling (S) kommunstyrelsens ordförande i Hofors

9.2 Förteckning över ansvarig tjänsteman för E16 från respektive kommun 2022

• Gävle	Harald Knutsen
• Sandviken	ännu ej namngiven
• Hofors	Liliana Sultana
• Falun	Anna-Lena Söderlind
• Borlänge	ännu ej namngiven
• Gagnef	Marcus Blomqvist
• Vansbro	Tobias Eriksson
• Malung-Sälen	Christina Holback
• Torsby	Thomas Stjerndorff/Anders Björk
• Kongsvinger	Hilde Cathrine Nygaard

9.3 Personal

Under året har följande tjänstemän på projektkansliet arbetat med Partnerskap E16.

- Sofia Berglund – Projektledare – (25%)
- Eva Mikkelsen – administratör (10%)

- Arne Johansson – Projektmedarbetare/senior advisor (timme vid behov)
- Lars Bergman – Projektmedarbetare/senior advisor (timme vid behov)

10. Resultatrapport perioden januari – december 2022

INTÄKTER

Medlemsavgifter 2022	395 000	
Sjuklöneersättning (Coronastöd)	<u>3 429</u>	
		398 429

KOSTNADER

Externa kostnader	86 593	
Konferens/möten	18 076	
Resor	<u>11 832</u>	116 501

PERSONALKOSTNADER

Falun Borlänge-regionen		<u>275 569</u>
-------------------------	--	-----------------------

Summa kostnader i projektet t.o.m. 31 december 2022 - **392 070**

398 429

- 392 070

Resultat 31 dec 2021 **6 359**

Ingående balans 517 9000
